De koning der zwanen en andere verhalen

bron
De koning der zwanen en andere verhalen. Met illustraties van P.W.M. Trap. L. Romijn, Amsterdam ca. 1850-1860

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/_kon005koni01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de gebruiksvoorwaarden.

dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren i.s.m. de Bibliotheek Zuid-Kennemerland

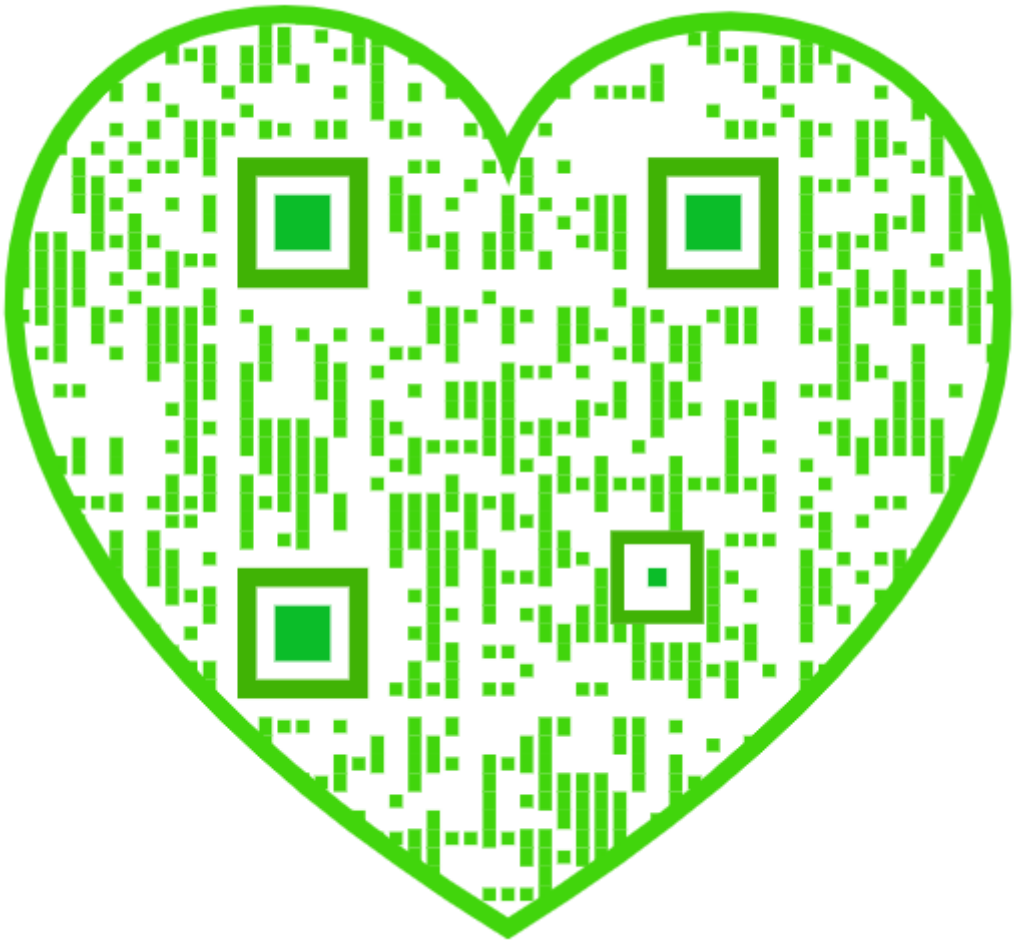

1.
Koning der Zwanen.

De Koning der Zwanen.

Er was eens een lief meisje dat DELPHINA heette; zij was zoo goed, zoo aanvallig, dat iedereen haar beminde. Dit meisje had eene vriendin HILDA genaamd, die eveneens een zeer goed meisje was; en zij beminden elkander teederlijk.

Toen in den winter de sneeuw dik op heuvel en veld lag, werd HILDA ziek en hare ouders maakten zich zeer ongerust over haar. Zij kon volstrekt niet eten; lag nu eens in eene heete, dan weder in eene koude koorts en werd maar niet beter, hoewel zij

zorgvuldig opgepast werd, een goeden doctor had en veel geneesmiddelen gebruikte.

Als hare jeugdige vriendinnen haar nu en dan bezochten, zeide zij dikwijls: ‘Geef mij aardbeziën. Wie uwer wil aardbeziën voor mij gaan zoeken, opdat ik beter worde?’

Zeiden hare ouders dan: ‘Lieve HILDA! het is winter: er zijn nu geene aardbeziën,’ dan rigtte HILDA zich in haar bed op en zeide: ‘Ver achter gindschen hoogen heuvel is eene bemoschte helling; daar zijn aardbeziën in overvloed. Wie wil daar heengaan en ze voor mij halen? Slechts ééne dier mooije roode bessen, - slechts ééne.’ De kinderen verlieten de kamer en zeiden tot elkander: ‘Hoe dwaas spreekt de arme HILDA van aardbeziën! Zeker droomt zij!’ Maar DELPHINA was zeer treurig dat zij hare lieve vriendin niet helpen kon. Eensklaps zeide zij: ‘Wie wil met mij over de bergen gaan om aardbeziën te zoeken? Het zal gewis eenige troost zijn voor de arme HILDA, als zij ziet,

dat wij achter den heuvel gaan zoeken.' Niemand wilde haar vergezellen, en allen keerden huiswaarts

DELPHINA vervolgde eenzaam haren weg en ging door een digt bosch. Een smal voetpad geleidde tot op en over den heuvel door een ander bosch van hooge eiken en beuken. Zij kwam op eene plaats waar drie paden in elkander liepen. Zij stond een oogenblik stil, daar zij niet wist welken weg in te slaan, toen zij eensklaps een mannetje door de boomen zag naderen. Hij had een groenen hoed op het hoofd, met eene veder zoo wit als sneeuw. Zijn gewaad was gemaakt van het zachtste zwanendons: hij droeg een ivoren boog over den schouder, en een kleine zilveren jagthoren hing aan zijne zijde.

'Wat zoekt gij hier, lief juffertje?' zeide hij met eene vriendelijke stem.

'Ach!' zeide DELPHINA, 'ik heb eene zieke vriendin, die naar aardbeziën verlangt, welke haar, zoo zij zegt, weder gezond zullen maken. Ik weet wel dat het winter is; maar ik geloof dat ik hier

iets zal vinden, dat haar genoegen doet; en ik hoop niet met geheel leêge handen terug te keeren.'

'Kom met mij,' zeide de kleine jager: 'ik zal u eene plaats aanwijzen, waar gij vinden zult, wat gij hier zijt komen zoeken.'

Hij ging voor haar uit, geleidde haar langs verscheidene kronkelpaden, tot waar het woud minder begroeid, de lucht warmer en het als in de lente was, tot zij ten laatste aan een ijzeren hek kwamen. Het mannetje sloot het open en zeide:

' Als gij nu regtuit gaat, zult gij vinden wat gij zoekt.'

DELPHINA wilde het goedhartige mannetje danken, maar plotselings was hij verdwenen. Zij ging eenige voetstappen verder, en kwam aan eene groene helling.

Hier was het geen winter meer. De zon scheen warm aan den wolkeloozen blaauwen hemel; de vogels zongen vrolijk; en op eenigen afstand zagzij den grond als bezaaid met de schoonste aardbeziën.

Hoe blijde was het goede meisje! Haastig vulde zij het mandje dat zij medegebragt had, en wilde nu zoo spoedig mogelijk naar hare lieve, zieke vriendin wederkeeren.

Maar nu kon zij in de haast den terugweg niet wedervinden. Zij kwam aan het ijzeren traliewerk, dat het bosch omringde; maar al hare pogingen, om den uitgang te vinden, waren vruchteloos. In grooten angst liep zij nu eens dezen, dan genen weg; maar zij zag geen uitgang. Toen vernam zij op eenigen afstand den schellen toon van een fluitje en riep vol vreugde uit: ‘Ik hoor eenig geluid: er is zeker iemand in dit bosch, die mij den weg zal wijzen.’

Zij spoedde zich haastig voort door het kreupelhout in eene andere rigting, en aanschouwde eensklaps een tooneeel dat haar zeer verbaasde. Vóór haar lag eene uitgestrekte groene weide, door een helder meer omzoomd, waarop verscheidene statige, schoone zwanen bevallig rondzwommen. In het mid-

den van het meer lag een klein eiland, met een groot paleis door bloemtuinen en oranje-boschjes omgeven. Toen zij den oever van het meer naderde, bemerkte zij een mannetje, dat daar zat en er minder vriendelijk en bevallig uitzag dan de kleine jager in het woud. Hij had een groot hoofd met borstelig haar en een grijzen baard die tot op zijne kniën hing. In de eene hand hield hij een fluitje en in de andere een dun stokje.

DELPHINA gevoelde eerst eenige vrees hem aan te spreken en bleef op een kleinen afstand staan. Zij bespeurde weldra dat hij op de zwanen passen en zorgen moest, dat zij niet uit het water gingen. Zoodra eene hiertoe pogingen aanwendde, begon hij te fluiten en zoo zij niet gehoorzaamde, gebruikte het mannetje zijn stokje, dat de eigenschap bezat, langer of korter te worden, zoo als hij verlangde. DELPHINA zag niemand als het oude mannetje en tevens geen middel het paleis te bereiken; daarom waagde zij het te vragen: ‘Goede vriend! kunt gij

mij zeggen, hoe ik uit dit bosch en op den weg naar mijne woning kom?'

De Grijsbaard zag haar vol verwondering aan, maar sprak geen woord; hij beduidde haar alleen, dat zij zou gaan zitten; wat zij dan ook deed. Toen floot hij; en dadelijk kwam eene groote zwaan uit het meer en legde zich voor hem neder. Het oude mannetje ging op den rug van de zwaan zitten, sloeg een zijner armen om den hals van het beest en de trouwe zwaan zwom met hem over het meer; daar steeg hij af en ging in het paleis.

DELPHINA wachtte eenigen tijd, verlangend om te zien wat er verder zoude gebeuren; want zij was niet meer bevreesd. Weldra zag zij eene kleine, groene, met zilver versierde boot, door vier zwarte zwanen getrokken, uit eene bogt van het meer te voorschijn komen. Het verhemelte der boot had de gedaante van twee vleugels, die twee kleine zitplaatsen overschaduwden, wier voorste gedeelten in denvorm van een zwanenhals uitliepen.

Grijsbaard zat er in en zag er veel vriendelijker uit dan te voren. Hij wenkte DELPHINA er ook in te stappen, waarin zij bewilligde. Toen voeren zij, o, zoo prettig! over liet meer; en zoodra zij aan den oever gekomen waren, reikte bij haar de hand, hielp haar uit de boot en geleidde haar naar het paleis.

In eene groote met licht blaauw en wit marmer versierde zaal, zat de koning der zwanen; hij droeg een gewaad van de helderst witte zijde, omboord met zwanendons; eene gouden kroon op het hoofd en was omringd door een aantal rijkgekleede bedienden. ‘Wat zoekt gij in mijn koningrijk?’ vroeg hij. ‘Ik heb gevonden wat ik zocht,’ antwoordde DELPHINA, maar ik bid u, laat iemand mij op den regten weg huiswaarts brengen; want ik merk dat ik eene verkeerde rigting heb ingeslagen.’ ‘Zeer wel,’ zeide de koning, ‘het zal geschieden; maar het is de gewoonte, dat ieder die in dit koningrijk komt, den koning der zwanen een geschenk geeft. Wat hebt gij aan te bieden?’

‘Helaas!’ hernam DELPHINA, ‘ik heb volstrekt niets; als ik het geweten had, zou ik zeker iets mede gebragt hebben.’

‘Gij hebt aardbeziën,’ hervatte de koning, ‘en boven alles houd ik van aardbeziën. Geef ze mij, en dan zal een mijner bedienden u den weg wijzen.’

‘Helaas! ik kan ze allen u niet geven,’ ging DELPHINA voort; ‘deze aardbeziën zijn voor mijne zieke vriendin, en zij zal zeker sterven als zij geene aardbeziën krijgt. Maar gaarne wil ik er u eenigen van geven.’ Bij deze woorden nam zij verscheidene schoone aardbeziën, met de stengels en bladeren; bond ze tot een bosje met een lint dat in hare haren gevlochten was, en overhandigde ze den koning. ‘Hartelijk dank, meisjelief!’ zeide de koning; ‘ga nu heen: deze man zal u geleiden; maar doe naauwkeurig wat hij van u verlangt.’ De oude man met den grijzen baard wachtte haar reeds; en nadat. DELPHINA van den koning afscheid genomen had, voerde hij haar in den tuin, bond haar een schoo-

nen doek voor de oogen, floot en vatte haar op hetzelfde oogenblik bij den arm. Zij hoorde het ruischen van vleugels; zij voelde dat de wind haar steeds kouder en kouder in het aangezigt blies, maar wist niet of zij zich bewoog; ook kon zij niets zien.

Eindelijk hield het geruisen van vleugels op, en de oude man zette haar op den grond. ‘Tel nu tot twintig, lief kind! dan moogt gij den doek afdoen, maar niet vroeger. Bewaar hem zorgvuldig; op een bepaalden tijd zal hij van u teruggeëischt worden.’ Zij telde tot twintig, en toen zij den doek had afgedaan, bevond zij zich op den heuvel, tegenover het huis van hare vriendin HILDA; te midden van sneeuw en ijs. Zij zag op naar den hemel, en ziet! daar vloog een groote vogel, waarop de oude man zat, even als zij hem vroeger op het meer had aanschouwd. Toen haastte zij zich naar hare vriendin HILDA, die nog te bed lag, steeds de woorden herhalende: ‘Wie wil mij aardbeziën halen, om mij gezond te maken?’

‘Hier zijn ze,’ zeide DELPHINA, en overhandigde HILDA het bosje. Iedereen was verwonderd en wenschte te weten, hoe DELPHINA er aan gekomen was. Maar naauwelijks had zij begonnen hare zonderlinge lotgevallen te verhalen, of HILDA had al de aardbeziën reeds opgegeten. Toen keerde de kleur der gezondheid op haar gelaat en de kracht in hare leden weder, en HILDA zeide:

‘Ik dank God en u, lieve DELPHINA! nu ben ik weêr geheel wel!’ Zij stond op en was inderdaad geheel hersteld.

Wie kan zeggen, hoezeer de ouders DELPHINA dankten en zegenden? Zij was waarlijk een goed en braaf meisje; en toen zij grooter werd, wenschte iedereen, dat zijne kinderen haar mogten gelijken.

Eens dat DELPHINA met hare moeder op het veld wandelde (zij was nu zoo groot, dat zij, die haar alleen gezien hadden toen zij nog een kind was, haar niet zouden herkend hebben) zag zij omhoog en bemerkte eene zwarte stip, die al grooter en

grooter werd, naarmate zij lager kwam; en eindelijk ontdekte zij, dat het eene verbazend groote zwaan was, veel grooter dan onze zwanen, en dat zij op haar aanvloog.

Op den rug van de zwaan stond eene tent met gouden gazen gordijnen; en toen de zwaan zachtkens op den grond was nedergedaald, trad uit de tent een mannetje met vriendelijke oogen - dit was de koning der zwanen.

'Ik heb vernomen,' zeide hij, 'dat gij binnen kort een vrolijk feest zult vieren; en daar gij toen gij nog een kind waart, mij een geschenk gaaft en gij zoo goed, zoo braaf en zoo onschuldig zijt opgegroeid, wil ik u, op mijne beurt, ook een geschenk geven.' Terwijl hij deze woorden sprak, zette hij haar eene kostbare kroon op het hoofd. Zij was van goud gemaakt, in den vorm van aardbeziën bladeren gewerkt; en tusschen de bladeren vonkelden roode robijnen, diamanten en purperkleurige amatisten; en de rand was ook van zuiver goud.

DELPHINA en hare moeder waren van verbazing naauwelijks in staat den koning te bedanken. Ook liet hij haar geen tijd daartoe. De zwaan steeg statig omhoog, en vloog naar hare woning; en verdween eindelijk als eene onmerkbare stip in de wolken.

Menige jongen en menig meisje zijn sedert dien tijd over den heuvel gegaan, om het land der zwanen en in den winter aardbeziën te zoeken, maar zij hebben ze niet gevonden.

Welligt hadden zij *te veel eigenbelang* en waren niet zoo goed als DELPHINA.

2.
Antoon de Zoon van den Molenaar.

Antoon de Zoon van den Molenaar.

In een dal, tusschen twee hooge bergen, stond eens een eenzame molen. Het water, dat het groote rad in beweging bragt, was zoo snelvlietend, dat het altoos stroomde. Zelfs in den heetsten zomer wanneer andere molens bij gebrek aan water, moesten stilstaan, of in den strengsten winter, als andere molenvlieten bevrozen waren, kon deze molen steeds voortmalen en behoefde nooit stil te staan. Daarom bragten de menschen hun graan van wijd en zijd; zelfs uit de stad die op het afgelegenste punt van

het meer lag, waarin het water van dezen stroom zich uitstortte, hier heen.

De oude molenaar kreeg echter een tegenzin in den afgelegen molen en het eeuwigdurend geraas dat hij maakte. Eenig geld bespaard hebbende, besloot hij den molen te verkoopen, om in de stad zijne overige dagen te slijten. Nadat hij den koop gesloten en het geld ontvangen had, overhandigde hij den kooper den sleutel van den molen met deze woorden: ‘Vriend! gij hebt mij eerlijk betaald, daarom wil ik u een goeden raad op den koop toegeven. Zoo gij nu en dan door vreemde lieden, van eene kleine gestalte bezocht wordt, die zekere gunsten van u verlangen, volg mijn raad en verpligt hen in wat zij van u begeeren. Gij zult er u, zoo doende, wel bij bevinden.’ - Toen wenschte de oude molenaar hem een goeden dag en ging zijn weg.

De nieuwe molenaar nam bezit van den molen met zijne vrouw en zijn eenig kind ANTOON. Daar hij werkzaam, naarstig en bekwaam in zijn werk

van eene matige leefwijze en zijne vrouw eene goede huishoudster was, moest het niemand verwonderen, dat zijne inkomsten vermeerderden en hij in uiterlijk aanzien toenam.

Gedurende een half jaar hoorde noch zag hij iets van het dwergachtige geslacht, waarvan de oude molenaar bij zijn vertrek gesproken had; toen, op zekeren morgen, dat hij buiten de deur van den molen stond, een vrouwtje, omstreeks twee voet groot, zoo onverwacht voor hem stond, dat hij er van ontstelde. Met een helder stemmetje sprak zij hem aldus aan: ‘Goeden morgen, buurman! Ik kwam u vragen of gij heden middag uwe schutdeuren openen en uw molen voor een half uurtje wildet stil laten staan. Wij hebben onze groote wasch gekregen en willen nu onze tobben leêgen, hetwelk een vloed zal veroorzaken, die welligt uw molen zou hinderen. Vaarwel! ik bid u, denk aan mijne vriendelijke waarschuwing.’ Zij knikte en verdween even spoedig als zij gekomen was.

De molenaar wist niet wat er van te denken. Hij had nooit te voren van deze buren gehoord. Nog onlangs was hij in het dal geweest, om brandhout voor den winter te hakken en had volstrekt geen spoor van bewoners in het stille sombere woud ontdekt. ‘Behalve dat,’ dacht hij, ‘waar zij ook zijn mogen, en al hebben zij zoo'n groote wasch, waarvoor zal ik mijn molen laten stilstaan? Neen, neen! het zal niet gebeuren, zorgvuldig buurtje! er moet van daag nog veel meel gemalen worden, en wij hebben geen tijd te verliezen.’ Hij ging aan zijn werk en vergat de waarschuwing.

Toen hij evenwel met zijne vrouw en zijn zoon aan het middageten zat, kwam een der knechts haastig binnen, roepende: ‘Meester! meester! heeft het watermeisje u niet gewaarschuwd, zoo als zij gewoon was mijn ouden meester te doen? Zij en de haren hebben hunne groote wasch, en hebben hunne tobben geledigd. Hoor! hoe de stroom ruischt en woedt; en het rad draait als of het door een or-

kaan wordt rondgedreven! De hemel is helder, - het heeft niet geregend; en zie hoe de stroom bruist! De verschrikte molenaar zag uit het venster. Hij werd bleek van angst en zeide: ‘Wat weet ik van de waterheks en haar verfoeijelijken waschdag? Boosaardige toovenares!’

Binnen weinige uren hernam de stroom zijn gewonen loop en keerde tot zijn vorigen stand terug; maar de wielen en raderen van den molen waren beschadigd; en de zak van den molenaar leed onder de uitgave voor de herstellingen en den stilstand van het werk. Hij verloor nu menig half uur en veel geld bovendien.

Eenigen tijd daarna klepte en maalde de molen even als vroeger. Op zekeren dag stond de molenaar aan het raam en beschouwde het weiland en zeide bij zich zelven: ‘Dat gras ziet er zeer goed uit, het weder is schoon; dat weiland moet morgen gemaaid worden.’

Terwijl hij dus stond en keek, zag hij twee groote

bellen uit den sloot, die de weide omringde, opstijgen en over het lange gras hem te gemoet zweven; en toen zij berstten kwamen twee lichtvormige gestalten, als jonge meisjes, uit haar te voorschijn, - die zoo doorschijnend waren, dat hij zoo hij meende, door haar heen het gras zien kon, waarover zij zweefden. Eene bevallige stem sprak: ‘Goeden dag, molenaar! wij vragen u verlof om heden avond op deze weide te dansen.’

Ofschoon zeer verbaasd, antwoordde de molenaar op een knorrigen toon: ‘Wat! op mijn weiland dansen, om mijn gras plat te trappen!’

De stem antwoordde: ‘Wij zullen uw gras niet schaden: wij en onze vriendinnen dansen zoo ligt, dat wij naauwelijks de toppen van uw lang gras zullen aanraken.’

De molenaar antwoordde bits: ‘Waarom vraagt gij mij dan? Als gij mijn gras niet vertrapt, moogt gij om mijnentwil het geheele jaar door dansen.’

‘Ik dank u,’ hernam de luchtgestalte; ‘alleen verzoeken wij u, dat gij, om uws zelfs wil uw gras niet maait, voordat eene regenbui het na onzen dans bevochtigd heeft. Denk er aan.’ Zij verdwenen als een ligte damp.

‘Zotskappen!’ bromde de molenaar: ‘heb ik ooit zulke wartaal gehoord? Moet ik het hooijen uitstellen tot het regent. Misschien krijgen wij den geheelen zomer zulk schoon, droog weêr niet terug. Ik zal mijn volk morgen uitzenden om het te maaijen.’ Hij keerde naar den molen terug en gaf zijne bevelen, maar sprak tot niemand een enkel woord van wat hij gehoord en gezien had.

Toen ANTOON, de zoon van den molenaar 's avonds naar bed ging, zag hij door het venster en riep: ‘Vader! daar is een vreemde man met eene lantaarn in de weide. Wat loopt hij hard en wat springt hij! Daar is er nog een! vader! kom toch en zie eens!’

De molenaar en zijne vrouw gingen beiden aan

het venster en beschouwden de weide, die vol ronddansende flaauwe lichtjes was, welke nu eens een grooten kring vormden, of zich in alle rigtingen verspreidden; dan weder verward door elkander zweefden; en de vrouw zeide: ‘dat kunnen niet anders als dwaallichten, of rondzwervende Willies zijn. Zij stijgen uit den moerassigen grond op, en worden door den wind voort gedreven. Wee den ongelukkigen reiziger die zich op hen verlaat!’ Na nog eene poos gezien te hebben, gingen allen naar bed.

Den volgenden dag werd het bevel van den meester volbragt en het hooi gemaaid. Het weder was zoo schoon, dat het hooi in weinige dagen gedroogd en in de schuur gebragt was.

Niet zoodra had echter het vee van het hooi begonnen te eten of het werd doodelijk ziek. Binnen weinige weken waren de stallen ledig; en zclfs de schapen en zwijnen, die in de weide gedreven waren om daar te grazen, deelden in hetzelfde lot. De molenaar kocht andere koeijen, en voedde haar met

hetzelfde hooi; maar ook deze stierven. Hij raasde en tierde; beschuldigde de knechts van nalatigheid, en was zoo slecht geluimd, dat zijne vrouw en zijn zoon geen woord tot hem durfden spreken. Hij ging naar de stad om den ouden molenaar op te zoeken en hem zijn verlies mede te deelen. De goede, oude man zeide hem, dat hij de waarschuwing, die hij hem bij zijn vertrek gegeven had, moest hebben vergeten, of onvriendelijk jegens zijne vreemde, kleine naburen geweest zijn; hij raadde hem zijn hooi te verbranden, en zorg te dragen van in het vervolg geene kwade luim meer te toonen.

De molenaar keerde naar huis terug, en verbrandde zijn hooi. Toen leende hij geld om ander vee te koopen; waarin hij naar wensch slaagde; maar de molenaar gevoelde zich zeer ongelukkig over het verlies, dat hij geleden en de schulden die hij gemaakt had.

Hij arbeidde voortaan naarstiger; stond vroeger op en vermaande zijne vrouw in het huishouden

ook wat spaarzamer te zijn. Het voedsel dat hij zijnen werklieden gaf, was minder goed dan te voren; en voor geen enkelen arme, die het waagde aan zijne deur aan te kloppen, opende hij eene liefdadige hand.

Op zekeren dag kwam een man, van eene zeer kleine gestalte, die in het bruin gekleed en wiens gelaat van dezelfde kleur was, met een zakje in de hand aan de molendeur aankloppen, en vroeg om een weinig meel. De molenaar keek zwart en gebood hem heen te gaan.

'Ik vraag slechts een weinig; zie, mijn zakje is zoo klein, dat er niet meer dan een paar handen vol in gaan.'

Nog ontevredener, omdat de bruine man op zijn verzoek aandrong, hervatte de molenaar: 'Ik wil je volstrekt niets geven.' - 'Heb medelijden!' smeekte de bruine man: 'ik *moet* meel hebben; en gij *moet* het mij *geven*, of ik zal er u honderdvoudig voor doen boeten.'

De ongevoelige molenaar werd woedend; en ondanks het nederig bidden en smeeken van het ventje liet hij den grooten hond los en hitste hem op den lastigen bedelaar aan.

Toen het mannetje over de hooge haag van den tuin klauterde, sloop ANTOON door de achterdeur naar buiten, ging zachtjes naar de haag, en zeide: 'Wacht een oogenblik, en geef mij uw zak.'

De kleine man reikte hem den zak door de haag toe, en ANTOON liep naar den zolder, waar verscheidene zakken stonden. Uit een dier zakken vulde hij het zakje met het fijnste meel, dat zijns vaders molen kon malen; toen haastte hij zich naar de haag terug en gaf het den kleinen vent, die het met vreugde aannam en ANTOON hartelijk voor zijne vriendelijkheid dankte, er bijvoegende: 'Zoo gij ooit in groote verlegenheid verkeert en hulp behoeft, kom dan aan de bron bij gindschen eik.'

Hij knikte tot afscheid en ANTOON zag hem haastig het steile pad dat over den berg leidde, bestijgen,

tot hij in de duisternis van het woud verdween.

‘Arm ventje!’ dacht ANTOON, ‘wat haast hij zich! zeker woont hij op de bergen, en kan geen meel krijgen, en is daarom aan vaders molen gekomen. Misschien heeft hij een kind, dat honger lijdt, en dat hij nu wat pap of soep wil kooken.

Het was zeer verkeerd van mij, zonder vaders weten, meel uit de zakken te nemen; maar het mannetje scheen het zoo noodig te hebben; want hij smeekte zoo vurig, dat het eene grootere onregtvaardigheid geweest zou zijn, geen medelijden met hem gehad te hebben. Ik zal naar moeder gaan en haar vragen, of zij mij wat minder voor mijn ochtend- en avondeten wil geven, om zoo doende het verlies van het meel te herstellen.’

Hij ging dan naar zijne moeder en verhaalde haar wat hij gedaan had, die het hem gaarne vergaf, omdat hij het dadelijk bekende, en omdat hij liever wenschte zelf er door te lijden, dan zijn vader nadeel te berokkenen.

De zomer liep ten einde en het waaide en regende vreeselijk. In het bovendal ontstond eene waterhoos, die zulk een onverwachten en verschrikkelijken vloed veroorzaakte, dat de molenaar en zijn huisgezin naauwelijks den tijd hadden, hun leven door de vlugt te redden, en zij alles, zelfs het vee in de stallen, aan de woede van het vernielende water moesten achterlaten. Terwijl de onweêrstaanbare vloed op het hevigst woedde en alles vernielde, sloeg de bliksem in den molen en stak hem in brand; zoodat, wat het eene element spaarde, door het andere vernield werd. Van den heuvel, waarop de molenaar en zijne familie eene schuilplaats gezocht hadden, zag deze, hoe al zijne bezittingen eene prooi van het verterende vuur en het verzwelgende water werden. In den morgen was hij nog in het bezit geweest van huis en land en 's avonds kon hij niets het zijne noemen als dien ellendigen puinhoop.

Toen het water teruggetrokken en het vuur uitgedoofd was, maakte de molenaar een ellendig ver-

blijf in den eenigen hoek, die van den molen nog was blijven staan; en hier woonde hij nu met zijne vrouw en zijn kind in de uiterste armoede. Eenmaal kende de molenaar geene andere zorg als om schatten te verkrijgen en op te hoopen; thans was hij zoo ter neêr geslagen, dat hij jammerende rondliep en den hemel beschuldigde, dat deze hem zoo onregtvaardiglijk bedroefd had. Weldra begon ook zijne vrouw te kwijnen, en werd ernstig ziek, tot overmaat van ramp voor den armen molenaar.

De goede ANTOON gevoelde veel smart over de ellende zijner ouders, maar vooral over de ziekte zijner moeder, die nu niet meer in staat was haar armoedig bed van mos en bladeren te verlaten. Twee geiten waren aan de algemeene verwoesting ontsnapt. Voor deze droeg hij zorg en dreef haar iederen morgen op de bergen.

Eens, dat hij met haar was uitgegaan, sloeg hij hetzelfde pad in, langs hetwelk de bruine man verdwenen was, toen hij den molen verliet; en ging

verder dan ooit te voren, totdat hij aan een grooten eik kwam, aan wiens voet hij een hol ontdekte, dat door eene bron scheen gevormd te zijn.

Bij den ingang van dit hol aan den voet van den boom, zette ANTOON zich op eene bank van mos en zoden neder en liet zijne geiten naar welgevallen grazen en huppelen.

'Ach!' zeide hij, 'als vader maar wat vrolijker en moeder weêr geheel hersteld ware, zou alles nog te regt komen. Al hadden wij geen molen, en slechts droog brood met geitenmelk, toch zou ik nog tevreden zijn! Als ik grooter ben, zal ik eerlijk en vlijtig werken en het geld, dat ik dan verdien, aan mijne ouders geven.'

Met deze gedachten sliep hij in. Hij had nog niet lang geslapen, toen hij zich twee maal bij zijn naam hoorde noemen. Op dit geluid zijne oogen openende, zag hij door den ontsloten achtergrond van het hol in eene donkere laan, aan welks ingang het bruine mannetje stond, die vriendelijk knikkende tot hem

zeide: ‘Zijt gij daar eindelijk? Gij hadt reeds eerder hier heen moeten komen. Ik mag van daag niet uitgaan, lief kind! maar kom zonder vrees binnen; gij zult het u niet beklagen. Ik zal u mijne woning en mijn tuin laten zien, die u zeker zullen bevallen.’

Geheel verbaasd volgde ANTOON het bruine mannetje der mijnen; en nadat zij langen tijd hunnen weg vervolgd hadden, kwamen zij aan een schitterenden steenen gang. Daar zij steeds voortgingen, werd het al lichter en lichter, en weldra sloegen zij een gang in, die door dikke ijzeren muren omgeven was. Uit dezen kwamen zij in een anderen, met blanke koperen muren, die naar eene groote zaal geleidde, met eene gepolijst zilveren zoldering en pilaren. Uit deze zaal kwam men door eene vouwdeur in een prachtig vertrek met muren, zoldering en grond van zuiver goud; en vensters van doorschijnend kristal. De volgende kamer was bedekt met roode robijnen en had vensters, die uit

groote diamanten bestonden. Het mannetje toonde ANTOON verscheidene andere zalen en kamers, die allen met verschillende soorten van edelgesteenten prijkten, zoo als: saffieren, topazen, smaragden en amatisten. Ten laatste kwamen zij in een voorportaal met een koepeldak en pilaren van het schitterendst gepolijst staal.

'Mijne broeders zullen verheugd zijn u te zien,' zeide de bruine man: 'kom in den tuin.' Toen zij er in kwamen, was ANTOON nog meer verrukt dan bij al hetgeen, hij vroeger gezien had. De tuin was ingesloten door eene kunstig gewerkte omheining van goud- en zilverdraad. Nog nooit had ANTOON zoo veel bedden met in vollen bloei staande fraaije bloemen, nog nooit zoo veel boomen met vruchten, die hem onbekend waren, gezien. In plaats van met gruis of zand, waren de wandelpaden met ronde steentjes van graniet, marmer, agaat en jaspis belegd.

Op een der wandelwegen speelden de bruine man-

netjes. Zij hoopten keisteentjes op een, sprongen er over heen en schaterden van lagchen, als een hunner er niet oversprong of op den grond tuimelde. Toen ANTOON hen naderde, riepen zij: ‘Welkom, ANTOON!’ - liepen naar hem toe, pakten hem bij het hoofd, en zagen hem vriendelijk in de oogen. Zij verzamelden eenige vruchten, en boden ze den kleinen knaap aan, die ze op at en zeer lekker vond.

Na eenigen tijd in gezelschap der bruine mijnwerkers gespeeld te hebben, zeide een hunner: ‘Komaan: wij zullen onzen vriend bij de notenboomen brengen. Toen liepen zij allen naar de andere zijde van den tuin, waar eene lange rei van notenboomen stond, die gouden en zilveren noten droegen en die er eveneens uitzagen, als die boomen, welke de engeltjes op Kersavond aan brave kinderen brengen.

De bruine mannen namen lange stokken en begonnen de noten af te slaan. Zij gaven ANTOON ook een stok en moedigden hem aan hun voorbeeld

te volgen. Nadat zij aldus een groot aantal noten hadden opgezameld, plaatsten zij zich in een kring en begonnen de noten onder elkander te verdeelen; ook ANTOON kreeg zijn deel. Een der mannetjes bragt eene dikke diamanten naald, en reeg ANTOONS noten aan een blaauw zijden koord. Dit halssnoer werd zoo lang, dat het, toen hij het ANTOON om den hals deed, tot op diens kniën hing.

Toen zeide de bruine man: ‘Het wordt tijd voor u om terug te keeren; uwe ouders zullen u gezocht hebben. Maar eerst wil ik u nog een heerlijken sinaasappel voor uwe moeder en een granaatappel voor uw vader geven, dien hij zeer zorgvuldig moet opensnijden. Hij zal zeker wel weten welk gebruik hij heeft te maken van wat de appel in zich bevat. Zeg hem, dat wij hem dit zenden als eene belooning voor het maal, dat gij ons van zijn meel, zonder zijne toestemming, bereid hebt, en dat wij dit alleen om u doen.’

ANTOON vroeg zeer nederig of hij het halssnoer

voor zich mogt behouden; waarop de bruine man antwoordde: ‘dat men het hem gegeven had, om er mede te doen, wat hij wilde.’ ANTOON meende dat het halssnoer zijn vader weder rijk zou maken, en besloot het hem te geven.

Toen nam hij afscheid van zijne voorkomende vriendjes; en zijn geleider voerde hem terug door de koperen, ijzeren en steenen gangen en door het duistere hol. Toen zij digt bij den ingang waren, zeide het kleine ventje: ‘Nu moet ik u verlaten. Ik mag niet verder gaan. Ga heen en leg u neder op het zachtste mos aan den voet van dien boom, en rust daar uit; want gij hebt eene grootore reis gemaakt, dan gij wel denkt; zoo gij ten minste niet te vermoeid wilt zijn, om nog dezen avond uwe woning te bereiken.

Toen ANTOON buiten in de vrije lucht kwam, gevoelde hij, dat hij zeer vermoeid was; hij was daarom blijde, dat hij weder op het mos kon gaan liggen, waarop hij ingeslapen was, voordat hij in het

hol ging. Hij sliep weder rustig in. Toen hij wakker werd, was de zon reeds ondergegaan. Hij wreef zijne oogen, zoo als men gewoonlijk na eene lange sluimering doet, zag zijne geiten digt bij zich grazen en begon nu te begrijpen dat het geheele voorval in het hol slechts een droom was. Hij sprong op, en dreef zijne geiten zoo spoedig mogelijk voor zich uit, om nog, voor het geheel duister werd, te huis te komen.

Zoodra zijne moeder hem zag, vroeg zij hem op een zachten toon: ‘Waar zijt gij zoo lang geweest? Drie dagen lang hebben wij u overal gezocht; wij waren zeer ongerust, daar wij stellig dachten, dat u eenig ongeluk was overgekomen.’ ANTOON antwoordde: ‘Ik ben dezen namiddag aan de bron bij den eik geweest en heb daar een poosje geslapen, - dat is alles. Wat meent gij met uwe drie dagen?’

‘Neen, neen kind! uw vader heeft u den eersten dag te vergeefs bij die bron gezocht. Daarna heeft hij op de heuvels en in de dalen, overal rond-

gedwaald en is meer dan eens bijna wanhopig uitgegaan om u te zoeken, - Maar kom eens hier, mijn kind, en laat mij dat schitterende ding eens zien, dat gij om den hals hebt.'

Op dit oogenblik trad zijn vader binnen. 'Ha, ANTOON! waar zijt gij geweest? Ik dacht dat ik u voor altoos verloren had.'

ANTOON zag nu eens naar zijne ouders; dan weder naar het halssnoer, dat hij, in zijne haast om te huis te komen, niet bemerkt had en riep uit: 'Neen! neen! het is dan geen droom! Ik moet inderdaad bij de bruine mannetjes, in hun huis en tuin geweest zijn. Deze gouden en zilveren noten groeijen op hunne boomen;' en in zijn zak tastende, haalde hij de vruchten te voorschijn. 'Zij hebben mij ook geschenken voor u gegeven. Dit is voor u, vader! en heet een granaatappel: gij moet hem zorgvuldig openen, en wel weten wat gij er mede doen moet; deze lekkere sinaasappel is voor u, moeder, om op te eten.'

Terwijl hij dit zeide, gaf hij ieder hunner het geschenk van den bruinen man. Zijne moeder nam den sinaasappel met een vriendelijken blik aan en at hem aanstonds met veel smaak op.

Niet zoo zijn vader. Hij nam den granaatappel van den knaap aan, beschouwde hem met argwaan en vroeg ANTOON: ‘Wie zijn die bruine mannetjes, van wie gij spreekt?’

‘Wel, vader! herinnert gij u dat kleine bruine mannetje niet meer, dat eens, het was in den zomer, aan den molen kwam, en u om wat fijn meel in zijn zakje vroeg? Gij wildet hem niets geven, en jaagdet hem weg; maar ik had zoo 'n medelijden met hem, dat ik in stilte zijn zakje met het fijnste meel vulde. Zij zijn net gekleed als mijnwerkers, vader!’

‘En zendt hij mij een geschenk?’ zeide de molenaar, wiens geweten ontwaakte, terwijl hij de vrucht bijna vallen liet. ‘Wat moet ik er mede

doen? Er kan wel iets in zijn om mij te dooden, of ten minste, om mij te schaden.'

'O neen, vader! Zij zijn te goed om wraak te nemen. Zij zenden den granaatappel omdat het meel, hetwelk ik hun gaf, u toebehoorde. Er is niets kwaads in, ik ben er verzekerd van. Ik bid u, open hem.'

'Ja, waarlijk,' zeide de moeder, 'ik weet, dat de geschenken van de bruine mannetjes altijd geluk aanbrengen. Ik gevoel mij zelfs veel beter, sedert ik mijn sinaasappel heb gebruikt.'

'Welaan!' zeide haar man, 'dan zal ik mijnen appel ook openen en hem opeten; want anders kan ik er toch niets mede doen.' Terwijl hij dit zeide, plukte hij de schil van den appel; en wat viel er uit? - geene aardige pitjes, maar - geslepen, schitterende diamanten. 'Edelgesteenten!' riep de verbaasde molenaar; 'die kan ik voor eene groote som verkoopen en clan mijn molen weder laten op-

bouwen.’ Reeds den volgenden dag ging hij naar de stad, en keerde 's avonds met een, door drie paarden getrokken wagen, vol huisraad, levensmiddelen en kleederen, terug; en bovendien had hij nog drie kistjes met goudstukken, die hij van een juwelier voor de diamanten ontvangen had.

De molen en het woonhuis werden nu grooter en sierlijker dan vroeger weder opgebouwd en alles gemakkelijker ingerigt. In het volgende jaar hoorde men weder gestadig het molenrad kleppen; de boerderij was weder met koeijen en schapen voorzien; de plaats voor het pluimgedierte, de bijenkorven, de schoone tuin, alles was weder bloeijend en in goede orde. Van wijd en zijd bragt men weder koren naar den molen, en de molenaar was weder een werkzaam en welvarend man; en niet meer zoo ongevoelig als hij vóór zijne ongelukken geweest was. Wanneer er nu iemand om eene hand vol meel vroeg, behoefde ANTOON niet in stilte naar den zol-

der te sluipen om zijn zakje te vullen, buiten weten van zijn vader. Nu, zelf het bittere der armoede ondervonden hebbende, deelde hij gaarne het goede, dat de Voorzienigheid hem schonk, met de behoeftigen en treurenden; en hij en de zijnen werden voortdurend gezegend.

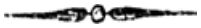

3.
De Brave Willem.

De Brave Willem.

Het was een heete dag in den herfst. WILLEM kreeg verlof om in zijns vaders korenveld te gaan spelen. Hij vermaakte zich daar zeer: hij beschouwde de maaijers, die de schoven opbonden en de wagens laadden; hij verzamelde veldbloemen en vlocht ze tot kransen om die zijner moeder aan te bieden, die veel van bloemen hield. Nadat hij zoo lang geloopen had, tot hij zeer verhit en vermoeid was, zette hij zich in de schaduw van een notenboom neder, om uit te rusten, en zich te vermaken, met de slaap-

bollen, korenbloemen en eene menigte onkruid, dat hij gevonden had, te zaam te vlechten.

Terwijl hij hiermede bezig was, bemerkte hij een armen, kleinen, slecht gekleeden knaap, die, bitter weenende, het veld rondliep. Zijn voet bloedde en om zijn hals hing aan een touw een ledige zak.

WILLEM gevoelde aanstonds medelijden met het ongelukkige kind, ging naar hem toe, en vroeg hem waarom hij weende, en wat de oorzaak was, dat zijn voet bloedde. Hij verzocht hem onder den notenboom bij hem te gaan zitten en door de vriendelijke vragen uitgelokt, begon de knaap het volgende te verhalen:

'Wij zijn met ons vijf kinderen, en onze ouders zijn zeer arm. Ik ben de oudste en mijn vader zendt mij in den oogsttijd uit, om korenären in de velden te zoeken; want wij zelven bezitten geen veld, en het weinige geld waarvoor onze vader zoo hard werkt, is naauwelijks genoeg om in onze dagelijksche behoeften te voorzien. Ik kan dezen zak op

een dag vullen, als ik naarstig werk; en ik hoop een kleinen vooraad voor den winter te verzamelen, wanneer vader geen werk heeft en dus niets verdient. Ik ging dezen morgen met het aanbreken van den dag uit en had mijn zak reeds meer dan half gevuld, toen ik het ongeluk had mij in het groote korenveld van den landheer te wagen. Het koren stond reeds in schoven gebonden. Daar er buiten mij niemand in het veld was om te zoeken, vond ik eene menigte aren en zou mijn zak spoedig gevuld hebben, zoo niet de zoon van den landheer in het veld geweest was en mij gezien had. Hij kwam met een stok in de hand op mij af, en noemde mij een morsige bedeljongen. Ik ging heen met wat ik had opgezameld en deed alsof ik hem niet hoorde; hetgeen hem nog meer vertoornde, zoodat hij den hond op mij afstuurde. Ik was zeer verschrikt en uit vrees en tot zelfverdediging, nam ik een handvol aarde op, om die naar het dier te gooijen. Dit verbitterde zijn meester evenwel zoo-

danig, dat hij op mij aanviel, mij den zak hevig van den schouder rukte en al, wat ik er in had, op den grond uitschudde, waarna hij mij den zak in het aangezigt wierp; mij schopte en sloeg en eindelijk den grooten hond op mij aanhitste, wiens beten gij nog in mijn voet ziet.'

'Die ellendeling!' riep WILLEM. 'Behandeldet gij hem ook niet, zoo als hij verdiende?'

'O, neen; ik verzocht hem slechts mij toe te staan om mijne korenären weder op te rapen. Maar dit weigerde hij; joeg mij uit het veld, en schreeuwde mij toe, dat ik mij nooit weder daar moest vertoonen, zoo ik geen pak slaag wilde beloopen van de maaijers; die zeker daarin niet aarzelen zouden, Avant zij lachten zeer luid, toen zij zagen hoe slecht de zoon van den landheer mij behandelde.'

Toen begon de knaap op nieuw jammerlijk te weenen.

'Doet uw voet u erg zeer?' vroeg WILLEM op een medelijdenden toon.

‘Ja, erg genoeg,’ was het antwoord; ‘maar ik sou dit niet tellen, als ik niet met een ledigen zak naar huis moest terugkeeren. Vader zal denken, dat ik den geheelen dag geluijerd heb, boos op mij zijn, en mij geen eten geven. Ik heb nu grooten honger, want ik heb niets gehad als een klein stuk droog brood, voordat ik dezen morgen van huis ging.’

‘O, is dat alles?’ hervatte WIILEM. ‘Daar, neem dit, want ik heb volstrekt geen honger,’ terwijl hij hem een stuk koek toereikte, dat zijne moeder hem mede gegeven had. De arme jongen aarzelde het aan te nemen, maar op WILLEMS vriendelijk verzoek, at hij het weldra op. Toen zeide WILLEM ‘laat ons nu uw zakje vullen.’ Zij gingen daarop naar de plaats, waar de schoven gestaan hadden; en naauwelijks hadden zij den zak half gevuld, toen WILLEM zich door zijn Vader van onder den notenboom hoorde roepen. WILLEM snelde naar hem toe, en zeide: ‘Vader! mag ik dien armen jongen zijn zak helpen vullen?’

‘Maar gij moet met mij naar den tuin gaan,’ hernam de vader: ‘Er moeten eenige abrikozen geplukt worden en ik ken iemand, die er veel van houdt.’

‘O, ja, ik houd er veel van; maar nu wilde ik liever hier blijven, om dien armen jongen te helpen. Ik heb wel medelijden met hem; want hij is zoo slecht behandeld geworden, door een grooten, woesten jongen.’

Toen vertelde WILLEM het voorval met den knaap in het veld van den armen landheer, - hoe diens zoon hem geslagen en de hond hem gebeten had - en hoe de arme jongen geweend had bij de gedachte van met een ledigen zak te huis te komen. De vader luisterde oplettend naar zijn zoon, en, zonder een woord te zeggen, ging hij naar den kleinen, haveloozen knaap, die zoo bezig was met de gevallen aren weder op te rapen, dat hij niets hoorde.

‘Zal ik u helpen?’ vroeg de luide stem van den eigenaar van het veld. Het kind verschrikte en ant-

woordde: ‘Geloof mij, ik heb geene andere korenaren aangeraakt, als die op den grond lagen.’ - ‘Ik geloof u, kind, anders zoudt gij stelen en niet verzamelen (lezen.) Kom hier!’ Hij ging naar eene schoof en hij en WILLEM vulden den zak.

WILLEM sprong op van blijdschap, en zijn vader omhelzende en kussende, zeide hij: ‘Ik dank u, vader! gij zijt wel goed.’

‘God zegene u!’ zeide de arme jongen, toen hij heen ging met tranen van dankbaarheid in de oogen. De kleine WILLEM was zeer gelukkig en ging huppelende en springende naast zijn vader naar den tuin.

De vader zeide: ‘Waarom zijt gij zoo vrolijk? Is het om de abrikozen, of hebt gij eenig ander genoegen gehad?’

WILLEM zag zijn vader in het gelaat met oogen vol uitdrukking en zeide: ‘Het is, omdat die arme knaap gelukkiger geworden is.’

Toen zij uit den tuin kwamen, liep hij naar zijne

moeder en gaf haar den krans, dien hij voor haar gevlochten had. Zij nam hem met blijdschap aan en luisterde vol gevoel naar het eenvoudige verhaal van haren lieven WILLEM, en was regt verheugd, dat hij zulk een meewarig en gevoelig hart bezat.

WILLEM bleef een deelnemend vriend van den armen kleinen knaap. Zijne ouders stonden hem toe zijn vriend kleederen, boeken en speelgoed te geven; en nooit was WILLEM zoo gelukkig en vrolijk, als wanneer hij, bij het vormen of uitvoeren van eenig plan om goed te doen, zijn eigen genoegen of voordeel uit het oog verloor. Hij groeide op tot een waardig, geëerd en geacht man; en door zijne weldadigheid, droogde hij menigen traan, door behoefte en zorg geweend.

4.
De Bron der Jeugd.

De Bron der Jeugd.

Het was een regt aangenaam plekje gronds, niet ver van huns vaders huis, waarheen HENDRIK en ADELAÏDE dikwijls gingen om zich te vermaken. Eenige acaciaas en roode pijnboomen strekten hunne takken uit over eene opene vlakte aan den ingang eener bedekte laan, waar een oud, gewelfd gebouw stond, uit groote steenen opgetrokken, en met mos en klimöp begroeid. Sedert onheugelijke tijden hadden de kinderen steeds verlangd en getracht te vernemen, wat zich daar binnen toch wel

bevinden mogt. De ingang was voorzien van eene zware ijzeren deur, en in plaats van vensters, waren er slechts twee kleine ronde openingen in den muur. Zoo iemand het waagde door een dezer gaten naar binnen te zien, ontdekte zijn oog niets, als eene dikke duisternis; en zijn oor eene doodsche stilte, die alleen afgebroken werd door het murmelen eener beek, die van de rotsen stroomde.

Het landvolk verhaalde gewoonlijk, dat binnen dat gewelf zich eene menigte kinderen bevond; maar niemand had er ooit een van gezien. Zoo men echter door de openingen riep: 'HENDRIK!' klonk dadelijk op denzelfden toon het antwoord 'HENDRIK!' terug, of riep men, bijvoorbeeld: 'LOUIZE!' zoo hoorde men ook aanstonds den naam 'LOUIZE!' herhalen.

'Wat mag er toch van die zonderlinge oude plaats zijn?' zeide ADELAÏDE op zekeren dag, terwijl zij haar handje door een der gaten stak: 'Bevinden zich hier kinderen?' riep zij: 'kinderen!'

was het antwoord; en zoo dreef zij haar spel aan de bron langen tijd; nu de eene, dan de andere vraag doende; de echo herhaalde steeds het geluid harer stem. HENDRIK was ondertusschen voortgewandeld, tot hij aan die plekjes kwam, waar hij wist dat braambeziën groeiden in overvloed; hij ging al verder en verder, tot hij ten laatste onder een grooten eikenboom ging liggen. Hij had langen tijd met zijne makkers gespeeld en geloopen en zich zeer verhit en vermoeid; daarbij was het op dit plekje zoo koel, dat hij zich op het gras uitstrekte, en weldra insliep. Hij droomde, dat hij zijne zuster ADELAÏDE verloren en haar overal te vergeefs gezocht had. Het kwam hem voor als ontmoette hij eene, op zeer vreemde en ouderwetsche wijze gekleede vrouw, die tot hem zeide: 'Zoekt gij uwe zuster? Beschouw gindsche ster, ga in die rigting en gij zult haar vinden.' Hij liep zoo haastig mogelijk op de ster aan en had op eenigen afstand iets wits gezien, toen een specht, die in den ouden eik pikte,

door zijn geraas HENDRIK in het midden van zijn droom deed ontwaken.

Hij had langen tijd geslapen en reeds viel de duisternis van den avond. Hij sprong haastig op, en liep zoo snel hij kon naar het gewelf; maar ADELAÏDE was daar niet. Hij riep haar, maar niemand antwoordde; hij zocht haar overal, maar zij was nergens te vinden. Wel mogt HENDRIK zijn zusje lang te vergeefs zoeken en roepen; want zij, nieuwsgierig om te weten, wat zich daar binnen bevond, had zich te ver voorover gewaagd in een der gaten, en zich zelve niet kunnende helpen, was zij er door gevallen. Gedurende eenige minuten was zij buiten zich zelve; maar, toen zij haar bewustzijn wederkreeg, lag zij op den grond van een groot, ruim vertrek, dat bedekt was met tapijten van verschillende kleuren. Er waren geene vensters en toch was het er licht; want aan de hoog-gewelfde zoldering, en op de wanden, schitterden duizenden steenen, van alle vormen en kleuren, sommigen wit en

doorschijnend, anderen blaauw en groen. Schoone bloemen groeiden in de nissen der muren; en heerlijke klimöpplanten, met de mooiste bladeren, slingerden zich om het beeldwerk van het plafond, en vormden bevallige kransen en festoenen.

Toen ADELAÏDE hare oogen opende, zag zij eene schoone vrouw en twee kindertjes voor zich staan. ‘Gij zijt thans te nieuwsgierig geweest, mijn kind,’ zeide de vrouw op zachten toon.’ Te groote nieuwsgierigheid blijft nooit ongestraft. Kom, ik zal u andere kleederen halen, en uwe wonden verbinden.’

Toen eerst bemerkte ADELAÏDE, dat zij doornat was, en hare hand een weinig bloedde. De vrouw geleidde haar naar een allerliefst vertrek, waar zij haar drooge, mooije kleederen gaf en hare hand met een rood lint verbond. ADELAÏDE was zoo verbaasd over hetgeen met haar gebeurd was en wat zij zag, dat zij het niet waagde te spreken en te vragen waar zij was. Maar toen ADELAÏDE gekleed was, zeide de dame: ‘Schep moed, lief kind, u zal niets

kwaads overkomen: kom met mij; ik zal u bij eenige speelmakkertjes brengen, die u zeker zullen bevallen. Toen opende zij de deur eener andere zaal, zoo groot als de eerste, die verlicht werd door een enkelen steen, die helder schitterde als eene verblindende ster. Eene menigte kinderen speelden in die zaal. De jongens reden op hobbelpaarden; of schoten met pijl en boog op het wit. De meisjes hadden groote poppen, die er als wezenlijke menschen uitzagen en die van het eene einde der zaal naar het andere liepen. Deze poppen hadden hare woningen, waarin kamers waren met tafels en stoelen, gordijnen en rustbanken.

Paradijsvogels met lange staarten van het prachtigste gevederte, vlogen van tak tot tak op de trotsche palmboomen rond; schoone kapellen fladderden om de bloemen; en kleine antiloopen huppelden de ruime zaal op en neêr, en staken hunne hoofden nieuwsgierig door de vensters der poppenwoningen, of likten vriendelijk de handen der kin-

deren. De twee meisjes, welke ADELAÏDE het eerst zag, verzochten haar om met haar te spelen; zij voegde zich beschroomd bij haar, maar was weldra op haar gemak, en eenigen tijd regt gelukkig.

Eindelijk herinnerde ADELAÏDE zich, dat hare ouders haar zouden missen en ongerust over haar zijn; en dat haar broeder HENDRIK haar te vergeefs zou zoeken; zoodat zij zeer verlangde deze schoone plaats te verlaten. De dame bespeurde haar treurig gelaat en zeide: 'Verlangt gij naar huis te gaan, lief kind?' ADELAÏDE antwoordde: 'Ja!' Daarop hervatte de dame: 'Dan zal ik u den weg wijzen; maar gij moet eerst iets uitzoeken, om als eene herinnering aan mij, mede te nemen!'

ADELAÏDE blikte rond in het ruime vertrek met al zijne kostbare zaken. Eenige schitterende bergkristallen, waarmede de kinderen gespeeld hadden, lagen op den grond; een dezer raapte zij op. 'Gij zijt zeer zedig, lief kind!' zeide de dame: 'ik zal u iets beters geven,' en zij overhandigde ADELAÏDE

een kunstig uit groenen steen gesneden mandje in den vorm van acanthus bladeren.

ADELAÏDE bedankte haar en na van hare makkertjes afscheid genomen te hebben, volgde zij de dame, die eene deur opende, welke den toegang tot eene lange donkere laan vormde, waar men niets kon onderscheiden, als eene groote, heldere ster aan het einde. ‘Ik kan u niet verder vergezellen,’ zeide de dame, ‘maar volg die ster: zij zal u langs dezen duisteren, naauwen weg geleiden, waarheen gij wilt.’

ADELAÏDE haastte zich zoo veel mogelijk en bereikte weldra de opening. Toen zag zij de avondster, die helder in het westen schitterde, maar zij wist niet, waar zij was. Zij zag rond in de donkere, onzekere schemering, en verstijfde van schrik toen zij eenig geraas in de struiken vernam: het was haar broeder HENDRIK, die haastig naar haar toekwam en uitriep: ‘Ha! zijt gij mijne zuster of niet?’ en hij begon te weenen. Toen hij verzekerd was, dat het niemand anders dan ADELAÏDE was, ging

hij voort: ‘Wat heb ik u lang en overal gezocht! Waar kunt gij geweest zijn?’ ADELAÏDE wilde hem alles omtrent haar vreemd voorval vertellen; maar hij liet haar geen tijd. ‘Van wie hebt gij die schoone, als sterren schitterende, kleederen? En wat hebt gij daar in uwe hand?’ ‘Geleid mij naar huis,’ zeide ADELAÏDE, ‘en dan zal ik u alles, wat er met mij gebeurd is, vertellen.’

Juist bevonden zij zich aan den uitgang van het woud, en bereikten weldra het pad, dat door het open veld, en naar hunne woning geleidde. Daar verhaalde ADELAÏDE tot groote verbazing van hare geheele familie, al wat zij gehoord en gezien had; en naauwelijks kon men haar gelooven, zoo men niet overtuigd was geworden, door de mooije witte zilvergazen kleeding, die zoo zeer verschilde van het jurkje, dat zij 's morgens aanhad, en door het kostbare mandje van smaragd. Hare moeder sloot de kleederen en het mandje weg, en wanneer ADELAÏDE het likteeken op hare hand beschouwde, her-

innerde zij zich hare nieuwsgierigheid aan de bron der jeugd, - de vriendelijke vrouw en de lieve kindertjes in het prachtige huis. Maar zij was nooit weêr zoo nieuwsgierig en onbescheiden.

5.
De valsche prins.

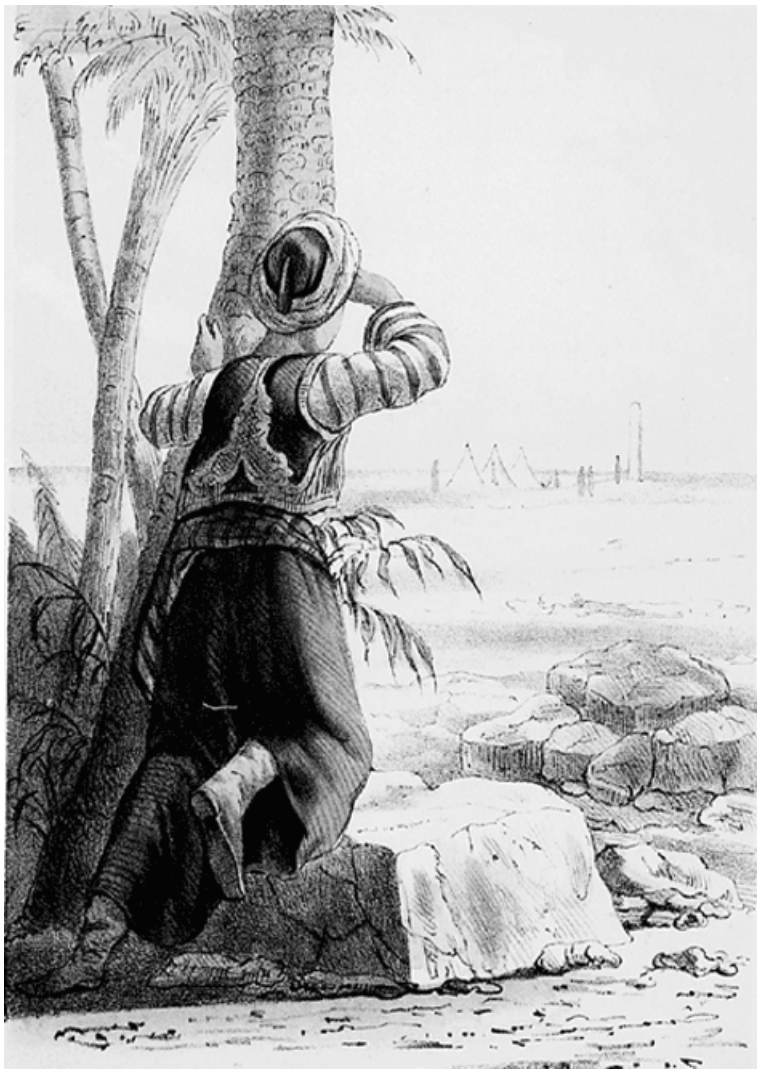

De Valsche Prins.

Er was eens een achtenswaardig kleêrmakersgezel, LABAKAN genaamd, die zijn handwerk geleerd had bij een beroemd meester in Alexandrië. Men kon van LABAKAN niet zeggen, dat hij met de naald niet wist om te gaan; integendeel, hij kon zeer netjes werken; ook was hij volstrekt niet lui. Nu eens kon hij uren achtereen aan een stuk bezig zijn, tot de naald in zijne hand gloeide, zonder evenwel op te letten, of hetgeen hij deed goed was of niet. Dan eens zat hij in diepe gedachten naar de zolde-

ring te turen, met zulk eene vreemde houding, dat zijn meester en zijne makkers tot elkander zeiden: ‘Hoe veel beteekenend ziet LABAKAN er weder uit!’

Des vrijdags, wanneer andere lieden uit de kerk bedaard naar hun werk gingen, liep LABAKAN met eene deftige houding door de straten en over de pleinen, in een bevallig gewaad gekleed, om die zaken, welke hij noodig had te koopen voor het geld, dat hij van zijne verdiensten bespaard had; en als een zijner kennissen hem ontmoette en zeide: ‘Vrede zij met ui’ of, ‘Hoe gaat het u, vriend LABAKAN?’ wenkte hij op eene verpligtende wijze met de hand, of knikte hun veelbeteekenend toe. Als zijn meester schertsende tot hem zeide: ‘Gij zijt zeker tot een prins bestemd, LABAKAN!’ zag hij zeer verheugd op en antwoordde: ‘Hebt gij dit ook bemerkt?’ of, ‘Dit heb ik al lang gedacht!’

De groote werksman ging langen tijd op deze wijze voort; zijn meester verdroeg zijne dwaasheid, omdat hij zich wel gedroeg en knap in zijn werk

was. Eens reisde SELIM, de broeder van den sultan door Alexandrië, en zond een kleed aan den meester, om het eenigzins te doen veranderen; dit werd LABAKAN opgedragen, omdat hij altoos het fijnste werk maakte.

Des avonds, toen de meester en zijne knechts waren uitgegaan om zich na den arbeid van den dag wat te verfrisschen, trok eene onweêrstaanbare begeerte LABAKAN naar de werkplaats terug, waar het kleed hing; hij stond het een tijd lang vol gedachten aan te staren en bewonderde nu eens het prachtige borduursel, dan de schitterende kleur van het fluweel en de zijde. Hij trok het aan, en ziet! het paste hem alsof het naar zijn lijf gemaakt was. ‘Ben ik niet zoo goed een prins als één hunner?’ zeide hij tot zich zelven, terwijl hij de kamer op en neer liep. Het scheen als had hij met het gewaad ook geheel vorstelijke denkbeelden aangenomen; hij verbeeldde zich wezenlijk de zoon eens konings te zijn; en als zoodanig besloot hij de wereld te

doorreizen en eene plaats te verlaten, waar de menschen dom genoeg waren, zijne hooggeborene waardigheid, die evenwel verborgen was onder de mom van een nederigen stand, niet te erkennnen. Het prachtige kleed scheen hem toe door eene goede toovergodin gezonden te zijn; daarom kon hij zulk eene lieve gift niet versmaden; maar zocht aanstonds zijne kleine bezitting bij een; en, door de duisternis van den avond begunstigd, wandelde hij eene der poorten van Alexandrië uit.

De nieuwe prins wekte overal waar hij ging de verwondering op; want het prachtige kleed, zijn ernstige en majestueuze gang paste niet aan iemand die te voet ging. Wanneer men hem daaromtrent ondervroeg, was hij gewoon met een geheimzinnig gelaat te antwoorden, dat hij zijne bijzondere redenen daarvoor had. Maar toen hij bemerkte, dat hij zich belagchelijk maakte met te voet te gaan, kocht hij een oud paard voor eene kleine som, dat hem zeer goed diende; want zijn bedaarde stap bragt

hem nooit in ongelegenheid; daar hij het in de rijkunst niet ver gebragt had.

Eens dat zijn paard, waaraan hij den naam van Marva gegeven had, hem stapvoets voorwaarts droeg, ontmoette hem een andere ruiter, die hem verzocht in zijn gezelschap te mogen rijden, wijl de weg eenzaam was en het gesprek zeker strekken zou om dien te verkorten.

De ruiter was een hupsch jonkman, bevallig en aangenaam in zijne manieren. Hij knoopte weldra een gesprek aan met LABAKAN, en vroeg hem van waar hij kwam en waar hij heen ging; en weldra werd het duidelijk, dat hij en de kleêrmakersgezel beiden als gelukzoekers de wereld doortrokken. Hij verhaalde LABAKAN dat hij OMAR heette, de neef van ELFE BEY, den ongelukkigen pacha van Caïro was en zich thans op eene zending, waarmede zijn oom hem op zijn sterfbed nadrukkelijk belast had, bevond.

LABAKAN het zich niet zoo openhartig uit over

zijne omstandigheden, maar gaf hem alleen te verstaan, dat hij van voorname afkomst was en slechts voor zijn vermaak reisde.

De beide jongelingen bevielen elkander en reisden te zamen verder. Op den tweeden dag van hunnen togt ondervroeg LABAKAN OMAR over de zending, die hij voor zijn oom moest volbrengen, en vernam met verbazing het volgende:

OMAR, die zijne ouders nooit gekend had, was van zijne teederste jeugd af aan opgevoed geworden door ELFE BEY, pacha van Caïro. Toen ELFE BEY door zijne vijanden overwonnen was en na drie noodlottige veldslagen, doodelijk gewond had moeten vlugten, maakte hij zijn voedsterkind bekend, dat hij niet zijn neef, maar de zoon van een magtigen vorst was, die door de voorspellingen zijner sterrekundigen verontrust, den jongen prins van zijn hof had verwijderd, met de gelofte hem niet weder te willen zien voor hij zijn twee-en-twigtigsten verjaardag bereikt had. ELFE BEY had hem den naam

zijns vaders niet genoemd, maar hem wel uitdrukkelijk gelast, om op den vierden dag van de volgende maand Ramadan, als wanneer hij den ouderdom van twee-en-twintig jaar zou bereiken bij de beruchte kolom El Serujah te verschijnen, die zich vier dagreizen oostwaarts van Alexandrië bevond. Bij die kolom zou hij een man vinden wien hij een dolk, dien ELFE BEY hem gegeven had, moest overhandigen met de woorden: 'Hier is hij, wien gij zoekt.' En als de man antwoordde: 'Geloofd zij de Profeet die u bewaard heeft!' moest OMAR hem volgen en hij zou bij zijn vader gebragt worden.

De kleêrmakersgezel was zeer verbaasd over dit verhaal. Hij beschouwde nu prins OMAR met afgunst en gevoelde spijt, dat het lot voor hem, die reeds als neef van den grooten pacha beschouwd werd, ook nog den rang van prins bewaard had, terwijl datzelfde lot hem, die reeds met alle koninklijke kenteekenen versierd was, als uit spot met

eene lage geboorte en een moeijelijk leven bedeeld had. Hij maakte vergelijkingen tusschen zich en den prins. Hij moest bekennen, dat de laatste een allerinnemendst gelaat, levendige oogen, een haviksneus, eene zachte, belangwekkende uitdrukking; in het kort, alle uiterlijke voordeden op hem voor had.

Maar, met al de voordeden die OMAR bezat, meende LABAKAN, dat hij den koninklijken vader even welkom zou zijn als de prins. Deze overdenkingen hielden LABAKAN den ganschen dag bezig; met haar sliep hij des nachts in; en als hij ontwaakte en zijn blik op OMAR rustte, die zoo gerust slapen en van zijn toekomstig geluk droomen kon, voelde hij de gedachte in zich opkomen, om door list of geweld dat te verkrijgen, wat een weêrspannig lot hem onthouden had. De dolk, die het herkenningsteeken moest zijn, stak in den gordel van den slaper. Hij trok er hem behendig uit om er de borst van den eigenaar mede te doorboren; maar zijne ziel verwierp de gedachte aan moord. Hij

keerde terug, en vergenoegde zich met den dolk bij zich te steken en het vlugge paard van den prins te zadelen. Alvorens OMAR ontwaakte en zich van al zijne hoop beroofd zag, had zijn trouwelooze makker hem reeds verscheidene mijlen achter zich gelaten.

Het was juist de eerste dag der heilige maand Ramadan, waarop LABAKAN den diefstal aan prins OMAR pleegde. Alzoo bleven hem nog vier dagen over om de kolom El Serujah te bereiken, die hij zeer wel kende. Hoewel hij niet meer dan twee dagreizen verwijderd kon zijn van de streek, waar zich de kolom bevond, haastte hij zich evenwel zoo veel mogelijk om die te bereiken, daar hij vreesde dat de ware prins hem mogt inhalen.

Tegen den avond van den tweeden dag bemerkte LABAKAN de kolom. Zij stond op eene kleine hoogte in het midden eener vlakte en was reeds op twee of drie mijlen afstands zigtbaar. LABAKANS hart klopte angstig.

Ofschoon hij gedurende de laatste twee dagen, tijds genoeg gehad had, om de rol die hij spelen moest te overwegen, maakte zijn kwaad geweten hem dit evenwel onmogelijk; maar de gedachte, dat hij tot een prins geboren was, deed zijne zielskrachten herleven; zoodat hij zich moedig naar de bedoelde plaats begaf.

De landstreek, waar de kolom van El Serujah stond, was onbewoond en woest; en de nieuwe prins zou in groote moeijelijkheid verkeerd hebben, vanwaar voedsel te krijgen, zoo hij geen voorraad voor eenige dagen medegenomen had. Hij legde zich onder eenige palmboomen naast zijn paard neder, om verder zijn goed geluk af te wachten.

Tegen het midden van den volgenden dag zag hij een grooten optogt van paarden en kameelen over de vlakte in de rigting van de kolom naderen.

De optogt hield stil aan den voet vair den heuvel, waarop de kolom stond; er werden prachtige tenten opgeslagen; en het geheel geleek op de ka-

ravaan van een rijken pacha of sheik. LABAKAN vooronderstelde dat die menigte menschen, welke hij daar zag, alleen om hem zich de moeite getroost hadden, van daar heen te komen, en gaarne zou hij zich reeds nu als hun toekomstige gebieder aan hen vertoond hebben; maar hij bedwong de begeerte om zijn prinsdom te betreden, toen hij bedacht, dat de volgende morgen zijne stoutste wenschen zoude bekroonen.

De ochtendzon deed den buiten zich zelven van vreugde zijnde kleermaker voor het gewigtigst oogenblik van zijn leven ontwaken, waarop hij zich uit zijn lagen stand tot de waardigheid van prins zou verheffen. Wel overweldigde hem, terwijl hij zijn paard optoomde om naar de kolom te rijden, het gevoel dat hij zeer onregtvaardig handelde; wel knaagde hem het geweten, als hij bedacht hoe hij de schoonste toekomst van den prins verwoest en zijn vertrouwen verraden had. Maar het lot was geworpen - wat gebeurd was, was gebeurd; en

zijne ijdelheid fluisterde hem toe, dat hij er deftig genoeg uitzag, om voor den zoon van den magtigsten koning door te gaan. Aangemoedigd door deze gedachten, sprong hij op zijn paard, riep al zijn moed bijeen om het dier in galop te zetten en in minder dan een kwartier uurs bereikte hij den voet van den heuvel.

Hij sprong van zijn paard, maakte het aan een der vele palen vast, haalde den dolk van prins OMAR te voorschijn en daalde den heuvel af. Aan den voet van de kolom stonden zes mannen, die een oud man van eene trotsche gestalte en een koninklijk uitzigt omringden. Een prachtige kaftan van gouden stof, met een witten cachemiren shawl als een gordel omgeslagen en een witte tulband met edelgesteenten versierd, toonden aan dat hij, die dit alles droeg, een man van hoogen rang was. LABAKAN ging naar hem toe, knielde voor hem neder en zeide: 'Hier is hij, wien gij zoekt.'

'Geloofd zij de Profeet, die u gespaard heeft!'

antwoordde de oude man met tranen van vreugde; omhels uw ouden vader mijn beminde zoon OMAR!'

De kleêrmaker was zeer getroffen door deze plegtige woorden en zonk, met eene mengeling van vreugde en schaamte, in de armen van den ouden koning. Maar slechts voor een oogenblik mogt hij ongestoord al het bekoorlijke van zijn nieuwen stand genieten. Toen hij zich aan de omhelzing van den koning onttrok, zag hij een ruiter haastig over de vlakte op de kolom aanrijden. Paard en ruiter hadden een zonderling voorkomen. Het paard scheen, hetzij uit koppigheid of vermoeijenis, naauwelijks voort te kunnen met een kreupelen stap, die het midden hield tusschen den telgang en den draf; terwijl de ruiter het met handen en voeten tot meer spoed aanspoorde. Al te spoedig herkende LABAKAN zijn Mavar en den waren prins OMAR; maar het liegen was hem niet vreemd en hij besloot zijne eigene regten standvastig tot het uiterste vol te houden. Weldra zag men dat de ruiter

met de hand wenkte, en toen hij, in spijt van den ellendigen draf van het paard Marva ten laatste den heuvel bereikt had, sprong hij op den grond en naderde zoo haastig mogelijk.

‘Houdt op!’ riep hij; ‘wie gij ook zijn moogt, houdt op, opdat gij door dien lagen schelm niet bedrogen wordet. Ik ben OMAR, en geen sterveling zal het wagen mijn naam tot den zijnen te maken!’

Diepe verbazing vertoonde zich op het gelaat van al de omstanders, bij dezen omkeer van zaken. De oude koning vooral scheen ontsteld; maar LABAKAN sprak met eene onverstoorbare kalmte: ‘Genadige Heer en Vader, laat deze man u niet misleiden. Ik ken hem, hij is een gekke kleêrmakersgezel uit Alexandrië, LABAKAN genaamd, die eer ons medelijden dan onzen toorn verdient.

Deze woorden maakten den prins als razend. Kokende van woede, zou hij op LABAKAN zijn aangevallen; maar de omstanders wierpen zich tusschenbeiden en hielden hem tegen; en de sultan zeide:

‘Zeker, mijn zoon! de man is onzinnig, bindt hem,’ zeide hij tot de omstanders, ‘en zet hem op een onzer drommedarissen; welligt kunnen wij den ongelukkige hulp verschaffen.’

De woede van den prins was bedaard en, zich tot zijn vader wendende, riep hij snikkende uit: ‘Mijn hart zegt mij dat gij mijn vader zijt. Bij de herinnering aan mijne moeder, smeek ik u mij aan te hooren.’

‘De hemel beware ons! hij begint weder onzinnig te spreken. Hoe kunnen zulke vreemde gedachten in het hoofd van iemand opkomen.’ Dit zeggende leunde de koning zich op LABAKAN'S arm en daalde den heuvel af. Zij bestegen schoone Arabische paarden, en reden aan het hoofd van den optogt over de vlakte. Maar de arme ongelukkige prins zat met gebonden handen op een drommedaris vast gekneveld, en twee mannen reden aan elke zijde van hem, die een waakzaam oog op zijne bewegingen hielden.

De oude vorst was SAAD, sultan der Wechabiten. Lang had hij zonder kinderen geleefd, maar eindelijk verkreeg hij den zoo zeer gewenschten zoon. De sterrenkundigen, die hij omtrent het lot van zijn zoon had geraadpleegd, gaven ten antwoord, dat zijn leven, voor hij twee-en-twintig jaar oud was, groot gevaar liep. Hierom had de sultan, voor zijne eigene veiligheid, de opvoeding zijns zoons aan zijn ouden beproefden vriend ELFE BEY toevertrouwd en zichzelven alzoo gedurende twee-en-twintig jaren het gezigt diens zoons ontzegd. De sultan verhaalde dit alles aan den gewaanden OMAR, en scheen uiterst voldaan, toen hij opmerkte, hoe wel diens uitmuntende manieren, met zijn bevallig uiterlijk overeen kwamen. Toen zij het gebied van den sultan betraden, werden zij overal met vreugdebewijzen ontvangen, eerebogen van bloemen en takken waren op de straten opgerigt en het volk prees God en den Profeet, die hun zulk een schoonen jongen prins geschonken hadden.

Dit alles vervulde het trotsche hart van den kleermaker met verrukking; terwijl de ongelukkige, ware OMAR, die nog altoos wanhopig en gebonden den togt volgde, zich diep ellendig gevoelde. Niemand bekommerde zich in de algemeene vreugde over hem, wien zij evenwel het meest gold. De naam van OMAR werd door duizenden stemmen herhaald; maar niemand verwaardigde hem met een blik, wien hij evenwel regtmatig toekwam; of, zoo hoogstens, iemand vroeg, wie hij was, die zoo gekneveld achter den trein aanreed, was het antwoord: - en dit klonk vreeselijk in de ooren van den armen prins, - 'Het is een krankzinnige kleermaker!'

De optogt naderde eindelijk de hoofstad van den sultan, en er werden groote toebereidselen gemaakt. De sultane bevond zich met al de hovelingen in de groote zaal van het paleis. De grond van deze zaal was met een verbazend groot tapijt bedekt; de muren waren met blaauw laken bekleed, dat met gouden franje prijkte en met gouden gespen en banden

bestikt was; daar het reeds avond geworden was, werd de zaal door vier schoone lampen verlicht, die er den nacht in een helderen dag herschiepen. De sultane zat aan het boveneinde op een troon, tot welken men naderde langs vier trappen en die geheel uit goud en amathisten bestond. In deze plegtige houding wachtte zij haar echtgenoot en zoon op; den laatsten had zij sedert zijne geboorte niet weder gezien; maar in hare droomen, had zij zoo vaak het teruggewenschte kind aanschouwd, dat zij hem uit duizenden zou hebben kunnen onderscheiden. De klank der trompetten en het gejuich des volks deed zich hooren; de hoeven der paarden weêrklonken op het hofplein; de voetstappen der naderende menigte deden zich duidelijk hooren; de deuren der zaal vlogen open, en door de rei van neêrgeknielde bedienden, naderde de sultan, zijn zoon bij de hand houdende, den troon der sultane.

‘Hier,’ zeide de sultan, ‘breng ik u den zoon, naar wien gij zoo zeer verlangd hebt.’

Maar de sultane viel hem in de rede, en zeide: ‘Dat is mijn zoon niet; dat zijn de gelaatstrekken niet van hem, dien de profeet mij in den droom heeft doen aanschouwen.

Terwijl de Sultane nog sprak en de sultan hare bijgeloovigheid wilde berispen, gingen de deuren der zaal open en prins OMAR stormde binnen. Met groote inspanning had hij zijne boeijen verbroken en was zijn bewaker ontsnapt. Hij wierp zich aan den voet van den troon neder, uitroepende: ‘Hier wil ik sterven! Dood mij, wreede vader! want ik kan mijn ongeluk niet langer dragen.’

Maar de sultan beval dat men zich weder van hem meester maken en in verzekerde bewaring brengen zou, en lette niet op de sultane, die beweerde dat hij haar zoon was, dien haar hart dadelijk herkend had. ‘Ik heb hier te beslissen,’ zeide de sultan, ‘en zal mij niet door de droomen eener vrouw laten misleiden.’ Op LABAKAN wijzende, zeide hij: ‘Deze is mijn zoon; want hij heeft mij het ware

teeken van mijn vriend ELFE gegeven en mij den dolk overhandigd.'

'Hij heeft hem mij ontstolen,' riep OMAR: 'Hij heeft van mijn ongekunsteld vertrouwen misbruik gemaakt tot mijn ondergang.'

Maar de sultan wilde niet luisteren naar de stem zijns zoons want hij was gewoon oppermagtig te handelen en alleen door zijn wil geleid te worden. Hij beval dat men den ongelukkigen OMAR met geweld uit de zaal zou voeren; waarna hij zich met LABAKAN naar zijn eigen vertrek begaf, vol toorn jegens de sultane, met wie hij tot hiertoe vijf-en-twintig jaren in vrede geleefd had.

Toen de sultane eenigzins bedaard was, zon zij op middelen om haar echtgenoot van zijne dwaling te overtuigen. Zij gevoelde dat dit niet gemakkelijk zijn zou, want de bedrieger had de woorden van ELFE BEY gebruikt, den dolk overhandigd en vele bijzonderheden uit OMARS vroeger leven medegedeeld, zoodat hij zijne rol goed speelde, zonder zich te

verraden.

Zij ontbood de mannen, die den sultan bij de kolom omringden, en luisterde aandachtig naar het naauwkeurig verhaal, van hetgeen bij de eerste ontmoeting plaats had, en beraadslaagde toen met eene oude, getrouwe, vrouwelijke bediende, SALAH genaamd. SALAH was eene verstandige vrouw; en na zich een oogenblik bedacht te hebben, zeide zij: ‘Als ik wel verstaan heb, geachte dame! noemde de brenger van den dolk hem, dien gij voor uw zoon houdt, ‘LABAKAN, den krankzinnigen kleermaker. Denkt gij ook niet, dat die bedrieger zijn eigen naam aan uwen zoon gegeven heeft? - en, als dat zoo is, weet ik een middel om het bedrog te ontdekken, dat ik u wel wil influisteren.’ De sultane neigde haar oor naar de oude vrouw, en scheen met haren raad zeer ingenomen. Daarop begaf zij zich dadelijk naar den sultan.

Onze sultane nu, was eene voorzigtige vrouw, die de gevoelens van haren echtgenoot kende, en

wist hoe met hem om te gaan. Zij deed het voorkomen als of zij haar gevoelen opgeven en den zoon wilde erkennen; maar verzocht daarbij om eene gunst, welke de sultan haar, om dat het hem speet dat hij toornig op haar geweest was, onmiddelijk toestond. Daarop vervolgde zij: - ‘Ik wenschte wel dat beide jongelingen eene proef hnnner bekwaamheid aflegden - niet in het rijden, vechten of het werpen van de lans, dat iedereen kan doen; neen, maar ik verlang iets van hen, dat hunne kundigheden aan den dag zal leggen. Ieder hunner moet een kaftan en pantalon maken, en dan zal ik zien, wie daarin de meeste bekwaamheid getoond heeft.’

De sultan lachte en wilde hiertoe zijne toestemming niet geven, maar de sultane hield hem bij zijn woord. Hij gaf eindelijk toe en zeide: ‘Ofschoon uw gekke kleermaker zijn kaftan misschien het best maakt, zal ik hem toch niet voor mijn zoon erkennen.’

De sultan ging naar zijn gewaanden zoon en verzocht hem in de luimen zijner moeder te bewilligen, die een kaftan door hem gemaakt wenschte te zien. Meester LABAKANS hart sprong op van vreugde. ‘Als dat alles is,’ zeide hij bij zich zelven, ‘zal mevrouw de sultane’ weldra pleizier van mij hebben.’

Twee kamers werden gereed gemaakt: - eene voor den prins; de andere voor den kleermaker. Daar moesten zij hunne bekwaamheid toonen; en men voorzag hen van eene voldoende hoeveelheid zijde, naalden, garen en eene schaar.

De sultan was zeer verlangend te zien, wat zijn zoon zou voort brengen; maar de sultane was zeer ongerust over den uitslag van haar plan.

Twee dagen waren bestemd tot de voltooijing van het werk. Den derden dag liet de sultan zijne vrouw ontbieden, en stuurde om de *twee kleermakers* en hunne voortbrengselen. LABAKAN spreidde zijn werk zegevierend voor de verbaasde oogen van den sultan

uit: - ‘Zie hier, vader! - Zie hier, lieve moeder! - Of dit geen meesterstuk van een kaftan is! Ik tart den bekwaamsten hofkleermaker uit, of hij er zulk een maken kan.’

De sultane grimlachte en wendde zich naar OMAR: ‘En wat hebt gij voortgebragt, mijn zoon?’

OMAR wierp de zijde en schaar met verontwaardiging op den grond. ‘Men heeft mij geleerd een paard te besturen; een zwaard te zwaaijen en het wit op zestig voeten afstands met mijne lans te treffen; maar de kunst met de naald is mij onbekend, en zou den kweekeling van ELFE BEY den landvoogd van CAIRO, onwaardig zijn.’

‘Waardige zoon uws vaders!’ riep de sultane, ‘o dat ik u omhelzen en zoon noemen mogt! Vergeef mij, mijnheer!’ zeide zij tot den sultan, ‘dat ik mijne toevlugt tot dezen kunstgreep genomen heb, om u te overtuigen wie de prins, en wie de kleermaker is. Het is waar, uw zoon heeft een prachtig gewaad gemaakt en ik wenschte wel te weten van

wien hij dit handwerk geleerd heeft.'

De sultan was in diepe gedachten verzonken en beschouwde nu eens ergdenkend zijne vrouw; en dan weder LABAKAN, die te vergeefs zijne schaamte en verwarring zocht te verbergen. 'Dit bewijs overtuigt mij niet,' zeide de sultan, 'maar gedankt zij ALLAH! ik weet een middel om te ontdekken, of ik al of niet bedrogen ben.'

Hij beval dat men zijn harddraver voor zou brengen, besteeg hem, en reed naar een bosch, dat op eenigen afstand van de stad lag. Daar woonde eene goede toovergodin, die volgens de overlevering, des sultans voorvaderen, meer dan eens uit nood of verlegenheid gered had. Haar verblijf bevond zich te midden van het woud in eene groene, opene vlakte, door hooge cederboomen ingesloten; het werd zelden door den voet eens stervelings verontrust.

Hierheen begaf zich de sultan, bond zijn paard aan een boom, bleef in het midden der vlakte staan, en zeide met luide stem: 'Zoo het waar is, dat

gij in het uur van nood, mijne vaderen met uwen goeden raad hebt bijgestaan, weiger dan de bede van hun zoon niet en geef mij raad in eene zaak, waarin het menschelijk verstand geen uitweg weet.'

Naauwelijks waren deze woorden uitgesproken, of een der cederboomen opende zich en eene gesluijerde dame, in een lang wit gewaad, trad te voorschijn.

'Ik ken uw doel, sultan SAAD! en omdat het regtvaardig is, zal ik u mijne hulp verleenen. Neem deze twee doosjes. Laat de beide jongelieden, die voorgeven uw zoon te zijn, hunne keus doen: Hij, die de ware is, zal zekerlijk het regte doosje kiezen, en zoo zullen hierdoor hunne regten beslist worden.'

Zoo sprak de gesluijerde toovergodin en een schoon gevormd blank handje uitstrekkende, overreikte zij den sultan twee ivoren doosjes met goud en edelgesteente omzet en inschriften op het deksel, dat met diamanten ingelegd was en verdween toen.

De sultan trachtte te vergeefs deze doosjes te openen, ook stelden de inschriften op het deksel hem

niet gerust: Op het eene las men: ‘Eer en Roem;’ op het andere: ‘Rijkdom en Geluk’ - en hij meende dat de keus tusschen deze aanlokkelijke zaken zeer moeijelijk zijn zou.

Hij onderrigtte de sultane omtrent den uitslag van zijn bezoek in het woud en dit vervulde haar met verwondering en hoop. Hij liet daarop zijn gansche hof in de groote zaal bijeenkomen; twee tafeltjes, waarop hij de doosjes zette, tegen over den troon plaatsen; en zette zich daarna op zijn troon, met de sultane naast zich. De deur der zaal werd daarop door een slaaf geopend en LABAKAN werd binnengeleid. Deze stapte met een trotschen gang door de zaal, en voor den troon nederknielende, zeide hij: - ‘Wat beveelt mijn heer en vader?’

De sultan stond op en zeidc: ‘Ik twijfel geenzins aan de regtvaardigheid der aanspraak, die gij op den titel van mijn zoon maakt. Een dezer doosjes bevat het bewijs er van. Ik ben verzekerd dat gij het regte zult kiezen.’

LABAKAN stond op en naderde de doosjes. Lang was hij besluiteloos, welk hij kiezen zou, maar zeide eindelijk: ‘Geëerde vader! wat kan begeerlijker wezen, dan het geluk van uw zoon te zijn? Wat edeler dan de rijkdommen uwer gunst? Ik kies het doosje met het opschrift: ‘Rijkdom en Geluk.’

Daarna werd OMAR binnengeroepen. Hij zag er somber en verdrietig uit, en wekte dezelfde aandoeningen bij de toeschouwers op. Hij boog zich aan den voet van den troon en werd toen door den sultan onderrigt dat hij een der doosjes, die op tafel stonden, kiezen moest. Hij las beide inschriften en zeide toen:

‘De voorvallen van de laatste dagen hebben mij geleerd, hoe vergankelijk en onzeker rijkdommen en geluk zijn; maar er is een onverteerbaar goed in het hart van den braven; en ofschoon ik door mijne keus eene kroon verlies, kies ik toch u, Eer en Roem!’

Hij leidde zijne hand op het doosje dat hij gekozen

had en LABAKAN deed hetzelfde. De sultan verlangde dat zij geopend zouden worden; wat men nu gemakkelijk deed. In OMARS doosje lag eene gouden kroon en schepter op een fluweelen kussen; in dat van LABAKAN eene groote naald en een kluwen garen.

De sultan beval hem hunne doosjes te brengen. Hij nam de kroon van het kussen; en - het was verwonderlijk te zien, hoe zij al grooter en grooter werd, tot zij eindelijk den vorm eener gewone kroon had. Hij plaatste haar op het hoofd van zijn zoon OMAR, kuste hem op het voorhoofd en verzocht hem zijne regtmatige plaats aan zijne zijde in te nemen. Zich vervolgens tot LABAKAN wendende, zeide hij: ‘Gij verdient mijne genade niet. Ik spaar uw ellendig leven; maar haast u en verlaat mijn rijk.’

Vernederd en onteerd, kon de kleermakersgezel niet antwoorden. Hij wierp zich voor de voeten van den prins, en met tranen in zijne oogen smeekte hij om vergiffenis.

‘Trouw jegens vrienden, edelmoedig omtrent vij-

anden, is de grondregel van mijn geslacht,' hernam prins OMAR, hem opheffende, 'ga in vrede!'

'O, mijn zoon!' riep de sultan, en drukte hem aan zijne borst; en de emirs en edelen omringden den troon vol vreugd. Ondertusschen sloop LABAKAN, onopgemerkt te midden van het algemeene gejuich, met zijn doosje de zaal uit.

Hij ging naar de stallen van den sultan, tuigde zijn Marva op en reed de poort uit, den weg naar Alexandrië op. De laatste week scheen hem een droom geweest te zijn; en alleen het mooije ivoren doosje, met paarlen en diamanten versierd, overtuigde hem dat zijn leven als een prins eene wezenlijkheid geweest was.

Toen hij Alexandrië bereikte, reed hij regtstreeks naar het huis van zijn ouden meester, steeg af, bond den toom van zijn paard aan de deur en trad de werkplaats binnen. De meester kende hem in het eerst niet, groette hem onderdanig en wachtte op

zijne bevelen; maar toen hij hem oplettender beschouwde en zijn ouden LABAKAN herkende, riep hij zijne gezellen en leerlingen, die in woede op den armen LABAKAN aanvielen, hem met hunne ellen sloegen, met hunne naalden en scherpe scharen staken, tot dat hij, die zulk een onthaal niet verwacht had, op een hoop oude kleederen neêrzonk. Terwijl hij daar lag, verweet zijn meester hem, dat hij den kaftan gestolen had; te vergeefs verzekerde LABAKAN dat hij gekomen was om er hem voor te betalen; te vergeefs bood hij de driedubbele waarde er voor aan. Op nieuw vielen zijn meester en diens gezellen op hem aan sloegen hem bont en blaauw, en gooiden hem de deur uit. Hij maakte zijn Marva los, klom er met veel moeite op en reed naar eene herberg. Daar legde hij zijn zwaar, gekwetst hoofd neder; en na vele bittere overwegingen, kwam hij tot het besluit om alle gedachten aan grootheid te laten varen en een eerlijk handwerksman te worden. De zware

handen zijns meesters en diens knechts hadden voor altoos alle heerschzucht uit hem verdreven. Hij verkocht zijn doosje voor eene aanzienlijke som aan een juwelier, kocht daarvoor een huis en schafte zich eene werkplaats met alle benoodigdheden aan. Hij had een uithangbord boven zijne deur laten plaatsen: 'LABAKAN Mr. kleêrenmaker;' en zat nu met de naald en het kluwen garen, dat hij in het doosje gevonden had, het gewaad dat zijn meester zoo ellendig vernield had, te herstellen. Hij werd afgeroepen en toen hij tot zijn werk wederkeerde, - wat wonder! - ging de naald vlijtig voort, zonder door iemand bestuurd te worden; zij maakte nette regelmatige steken, zoo als LABAKAN ze in zijne behendigste oosenblikken nooit maken kon. Welk nuttig geschenk had de toovergodin hem gegeven! ook het kluwen garen verminderde niet, al werkte de naald ook nog zoo ijverig.

LABAKAN won weldra klanten, en zijne vermaard-

heid verspreidde zich wijd en zijd; in één woord hij werkte verwonderlijk met zijne toovernaald, en onophoudelijk ging deze voort, tot het kleed klaar was. Meester LABAKAN had bijna alle kalandisie der stad, omdat hij zoo goedkoop en zoo goed werkte. Slechts één ding verwonderde de goede bevolking van Alexandrië, en deed hen hunne hoofden schudden; en dit was - dat LABAKAN geheel zonder knechts en met gesloten deuren werkte.

Alzoo werd het inschrift van zijn doosje vervuld. Rijkdom en Geluk! hoewel gematigd, waren het deel van den kleêrenmaker; en als hij van de faam van den jongen sultan OMAR, uit iederen mond hoorde gewagen, hoe hij de trots en wellust van zijn volk en de schrik zijner vijanden was, dan dacht de voormalige prins bij zich zelven: ‘Het is beter, dat ik kleêrmaker gebleven ben, want eer en roem zijn dikwijls gevaarlijke zaken.’

Zoo leefde LABAKAN tevreden met zich zelven en

zijn stand, terwijl hij geacht werd door zijne medeburgers; en als de naald hare krachten nog niet verloren heeft, zoomt zij misschien nog voort met den eeuwigdurenden draad van de goede toovergodin van den cederboom.